

EESTI KUNSTI DIGISILD

TEEMA

AVANGARDIST VÄSIMINE 1930. AASTATEL

DIGISILLA VIDEO

Adamson-Eric „Autoportree II (Silmusega)”

Adamson-Eric. Autoportree II (Silmusega). 1929. Õli Eesti Kunstimuseum

TEA

Üldiselt iseloomustab 20. sajandit suunatus uue ja **avangardse** otsimisele ning varasemast erineva kunsti loomisele. Modernistliku kunsti tormiline uuenduslikkus vaimustas tegelikult vaid väikest osa inimesi, teistele meeldis endiselt **akadeemilisem** kujutamisaal. Sajandi edenedes tuli põnevaid kunstivoole järjest juurde. Kui noor Adamson-Eric (1902–1968) 1920. aastatel kunsti õppima asus, olid uuemad suundumused näiteks **kubism, sürrealism, dadaism, futurism, uusajalikkus** jt. Adamson-Ericu loodud „Autoportree II (Silmusega)” on noore ennast üles töötanud kunstniku minapeegeldus, kus domineerivad uusajalikud meeleolud.

1930. aastaid iseloomustab nii Euroopa kui ka Eesti kunstielus uuenduste vaibumine ja teatav tasakaalu leidmine. Vastuolud ametliku (vana) ja sõltumatu (uue) kunsti vahel pehmenesid. Maalikunstis ilmnisid **realistlikud ja impressionistlikud tendentsid**. Nii jõuti lähemale oma publikule (mh kodanlusele), kellele pakkus realistlikum maaliline käsitluslaad enam naudingut ja lihtsat silmailu.

1930. aastad on Adamson-Ericu loomingus pöörde- lised. Just sel ajal Kreekas ja Hispaanias reisis arendas ta välja oma tõelise maalijakäekirja ning saavutas kindlustunde kunstnikuna. Ta hakkas maalima hilisimpressionistlikult,

kergete lühikeste pintsliõmmetega, ning lõi mitmeid portreid, akti- ja maastikumaale vabas õhus. 1930. aastatel tegeles Adamson-Eric rohkem ka tarbekunstiga ja kujundas mitmeid kauneid **art déco** stiilis esemeid kodude jaoks. Ere näide on nn koopaelaniku serviis ja vaibad, mis said audiplomi **1937. aasta Pariisi maailmanäitusel**.

Modernismi vaimus väljakujunenud ja laia silmaringiga Adamson-Ericut huvitas kunstnikuna eelkõige, **kuidas**, mitte niivõrd mida kujutada. See põhimõte peegeldub kogu tema loomingus.

ARUTLE JA LOO

Enne vaatamist

- Mis on autoportree kujutamisel oluline? Mis on selle juures keeruline?
- Mille järgi tunda ära head kunsti?
- Millised tegurid võivad mõjutada kunstniku stiili?
- Kas kunstnik saab olla oma loomingus vaba?

Pärast vaatamist

- Püüa leida üks omadussõna, mis iseloomustab vaadeldud teose stiili.
- Milliseid lisatud detaile märkasid maalil? Mis mõtteid need Sinus tekitavad?
- Milline inimene võis olla Adamson-Eric?
- Kas teose motiivid ja stiil meenutavad Sulle midagi kunstiajaloo? Mida?
- Külasta digikogu (digikogu.ekm.ee/est) ja leia otsingusõna *Adamson-Eric* alt kunstniku teosed. Märka, millised motiivid, mustrid ja kujundid korduvad läbivalt kunstniku loomingus – nii tema eri eluetappidel kui ka kasutatud tehnikate ja materjalide lõikes.
- Leia digikogust üles teose „Autoportree II (Silmusega)” (1929) mõtteline paariline „Autoportree” (1929–1930). Uuri ja leia erinevusi kahel portreel.

Kujuta ennast autoportreel. Lisa teosele midagi sellist, mis on just Sinule omane ja iseloomustaks Sind kõige rohkem. Vali tehnika ja stiil, milles tunnend ennast kõige tugevamalt. Valminud tööde põhjal võite üheskoos mängida autori äraarvamise mängu!

MUUSEUMITUNNI SOOVITUS

„Vaikiv ajastu ja Adamson-Eric”, NUMU nutiseiklus „Rõõm poliitika kiuste”